Yrkande (Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

2019-12-06 Ärende nr 3.5

Yrkande angående – Motion av Birgitta Lindgren Karlsson (D) om att utreda införandet av en förvaltningsöverskridande samverkansgrupp för att säkerställa en god arbetsmiljö för chefen som arbetstagare

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Motionen avslås
2. Riktvärdet för antal medarbetare per chef i stadens förvaltningar och bolag är max 25.
3. Nämnder och styrelser får i uppdrag att säkerställa att stadens alla chefer omfattas av ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete enligt arbetsmiljölagen.
4. Nämnder och styrelser får i uppdrag att säkerställa att det finns skyddskommittéer som hanterar chefers arbetsmiljöfrågor.
5. Nämnder och styrelser får i uppdrag att säkerställa att arbetsplatsträffar (APT) genomförs för samtliga chefer.

Yrkandet

Ledarskapet är avgörande för att en arbetsplats skall vara väl fungerande och hälsofrämjande för alla medarbetare. Därför behöver en bra arbetsmiljö och arbetsvillkor säkerställas för stadens chefer. Intentionen i motionen är god, men inte genomförbar.
Idag finns i alla förvaltningar en struktur för samverkan och skyddskommittéer utifrån kollektivavtalet Samverkan Göteborg samt Arbetsmiljölagen. I skyddskommittéerna hanteras bland annat systematiskt arbetsmiljöarbete såsom riskbedömningar och förändringar i arbetet som kan påverka arbetsmiljön, samt resultat och uppföljning av arbetsmiljöronder. Tyvärr vet vi att chefer som medarbetare inte alltid omfattas av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det är inte överallt självklart att chefer har APT som rör arbetsmiljö och som protokollförs, att det görs arbetsmiljöronder eller riskbedömningar inför förändringar. Det behöver säkerställas i varje nämnd vilken skyddskommitté som hanterar chefers arbetsmiljöfrågor, samt att chefer ses som medarbetare och får delta i APT med närmsta chef som har ansvar för arbetsmiljö och budget.

Stadsrevisionen gjorde en granskning av chefers förutsättningar i Göteborgs Stad 2018. Granskningen visar att de organisatoriska förutsättningarna för chefer brister på flera punkter och måste förbättras. Ett av områdena som granskningen pekar på är att chefer med ett högt antal medarbetare uppgav att det är problematiskt ur flera aspekter, framförallt att det är svårt att hinna med att ha

samtal och vara en närvarande chef för alla medarbetare i vardagen, vilket blir slitsamt. Studier visar också att för många medarbetare per chef har samband med hög sjukfrånvaro och ökad personalomsättning. Framförallt är det chefer i de kvinnodominerade verksamheterna som har ett högt antal medarbetare, samma verksamheter som också har högst sjukfrånvaro. Vi rödgrönrosa menar att genom ett riktvärde för hur många medarbetare en chef i Göteborgs Stad har, kan vi ge cheferna bättre förutsättningar för sitt ledarskap och mer hälsofrämjande arbetsplatser.

Yrkande
Särskilt yttrande
Datum 2019-12-06

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet
Kristdemokraterna

Yrkande angående - Motion av Birgitta Lindgren Karlsson (D) om att utreda inrättandet av en förvaltningsöverskridande samverkansgrupp för att säkerställa en god arbetsmiljö för chefen som arbetstagare

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Motionen avslås

Yrkandet

Vi delar motionärens intention gällande vikten av att förbättra arbetsmiljön i Göteborgs Stad, samt att stadens chefer är viktiga för att vi ska kunna vara en attraktiv arbetsgivare och för att vi ska kunna tillhandahålla välfungerande arbetsplatser för våra medarbetare. Stadsledningskontoret lyfter att en organisering efter yrkeskategori istället för verksamhet skulle strida mot AFS 2001:1, samt mot gällande kollektivavtal, Samverkan Göteborg. Med detta till grund yrkar vi på att motionen avslås.

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2019-11-15
Diarienummer 0710/19

Handläggare
Ann-Christin Larsson
Telefon: 031-368 01 32
E-post: ann-christine.larsson@stadshuset.goteborg.se

Motion av Birgitta Lindgren Karlsson (D) om att utreda inrättandet av en förvaltningsöverskridande samverkansgrupp för att säkerställa en god arbetsmiljö för chefen som arbetstagare

Motionen

Birgitta Lindgren Karlsson (D) föreslår att kommunfullmäktige ska besluta om att kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda inrättandet av en förvaltningsöverskridande samverkansgrupp för att säkerställa en god arbetsmiljö för chefen som arbetstagare.

Motionären skriver att chefer är viktiga för att skapa attraktiva och välfungerande arbetsplatser inom välfärden. I Göteborgs Stad finns det mer än 2400 chefer och cirka 1000 av dessa finns inom skola, vård och omsorg som första linjens chefer. Dessa chefer har stor betydelse för att skapa friska och hälsosamma verksamheter där även den enskilda medarbetaren ska erbjudas en hälsosam arbetsmiljö. Det är en viktig framgångsfaktor för att kunna erbjuda brukare, barn och elever verksamhet av hög kvalité. Samtidigt är många chefer hårt pressade av hög arbetsbelastning, stort personalansvar och knappa resurser, omsättningen bland chefer inom offentlig sektor är stor.

Enligt arbetsmiljöverkets rapport från 2018 gällande granskningen av de organisatoriska arbetsförhållandena för första linjens chefer inom vård och omsorg, så brister arbetsgivaren i sitt tillsynsansvar gällande chefers arbetsmiljö. Previa Företagshälsa har 2018 tagit fram statistik som visar på en kraftig ökning av chefers ohälsa.

I dagsläget hanteras och synliggörs inte chefens arbetsmiljöfrågor i något tydligt beslutsforum där arbetsgivarrepresentant, chef och chefernas fackliga ombud finns representerade.

Remissinstanser

Stadsledningskontoret har inte remitterat ut frågan då bedömningen är att det inte är möjligt att inrätta en förvaltningsövergripande samverkansgrupp för kollektivet stadens chefer.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadsledningskontoret bedömer att inrättande av förvaltningsövergripande samverkansgrupp inte innebär några ekonomiska konsekvenser då de fackligt förtroendevalda har tid avsatt för sina fackliga uppdrag.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilaga

Motionen

Stadsledningskontorets bedömning

Kommunfullmäktige antog den 7 december 2017 § 17 Göteborgs Stads plan för att förbättra arbetsmiljön och minska sjukskrivningstalen. I planen är bland annat en av åtgärderna att utveckla ett metodstöd för att förvaltningar och bolag ska kunna göra en analys och bedömning av chefers förutsättningar att axla arbetsmiljöansvaret i förhållande till resurser. En annan åtgärd inom planen var att göra en fördjupad uppföljning inom område hälsa och arbetsmiljö. Denna genomfördes under april till och med juni och en rapport redovisades för kommunstyrelsen 23 oktober. Ett arbete utifrån rapportens resultat kommer att genomföras bland annat inom ramen för Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023. En tredje åtgärd inom planen var att ta fram förslag till rutin och mall för fördelning av arbetsmiljöuppgifter. Dessa är nu spridda till förvaltningar och bolag. Fördelningen av arbetsmiljöuppgifter sker från politisk nivå (nämnd/styrelse) till högsta tjänstepersonsnivå (VD/direktör). Därefter fördelas uppgifterna i de olika chefsleden och ibland till och med ner till enskild medarbetare och följer skyddsorganisationen. För förvaltningar är skyddsorganisationen reglerad i Göteborgs Stads lokala kollektivavtal, Samverkan Göteborg, om samverkan så att samverkansgrupper följer linjeorganisationen och är skyddskommittéer (med vissa avsteg). Enligt kollektivavtalet Samverkan Göteborg, kan partssamverkan behöva ske i konstellation som avviker från ordinarie linje- och samverkansorganisation. Om en fråga berör mer än en förvaltning finns då möjlighet att inrätta en förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FÖS). Exempel på när detta skett är organisationsförändringen inom förskola och grundskola. Den förvaltningsövergripande samverkansgruppen hanterade då frågor som berörde verksamhetens bedrivande. Att organisera efter yrkeskategorier i stället för verksamhet strider mot Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) såväl som mot kollektivavtalet Samverkan Göteborg.

Tina Liljedahl Scheel	Eva Hessman
HR-direktör	Stadsdirektör

Göteborgs Stad

Handling 2019 nr 42

Motion av Birgitta Lindgren Karlsson (D) om att utreda inrättandet av en förvaltningsöverskridande samverkansgrupp för att säkerställa en god arbetsmiljö för chefen som arbetstagare

Bakgrund

Chefer är viktiga för att skapa attraktiva och välfungerande arbetsplatser inom välfärden. I Göteborgs Stad finns det mer än 2400 chefer ca 1000 av dessa finns inom skola vård och omsorg som första linjens chefer. Dessa chefer har stor betydelse för att skapa friska och hållbara verksamheter där även den enskilde medarbetaren ska erbjudas en hälsosam arbetsmiljö. Det är en viktig framgångsfaktor för att kunna erbjuda brukare, barn och elever verksamhet av hög kvalité. Samtidigt är många chefer hårt pressade av hög arbetsbelastning, stort personalansvar och knappa resurser, omsättning bland chefer inom offentlig sektor är stor. Vad behöver en chef för att kunna göra ett bra jobb? Hur kan arbetsmiljön förbättras för att undvika negativa hälsoeffekter?

Enligt arbetsmiljöverkets rapport från 2018 gällande granskning av de organisatoriska arbetsförhållandena för första linjens chefer inom vård och omsorg, så brister arbetsgivaren i sitt tillsynsansvar gällande chefernas arbetsmiljö. Arbetsmiljöverket har under en 3 årsperiod inspekterat operativa chefers arbetsmiljö och även träffat närmare 1300 chefer. Nästan samtliga inspekterade arbetsplatser 99% har fått krav på att åtgärda brister i chefernas arbetsmiljö. Arbetsmiljöverkets treåriga tillsynsinsats visar att många arbetsgivare saknar rutiner för att följa upp chefernas arbetsmiljöförhållanden, i rapporten skriver arbetsmiljöverket följande; ”En organisation måste säkerställa att arbetsmiljöbrister synliggörs och hanteras på rätt beslutsnivå”.

Kraftig ökning av chefernas ohälsa visar, statistik framtagen 2018 av Previa Företagshälsa.

Chefernas sjukfrånvaro fortsätter att öka främst på grund av en kraftig uppgång av psykisk ohälsa visar statistik från bland annat Previa. Medan korttidsfrånvaron är oförändrad stiger långtidssjukfrånvaron brant och kvinnliga chefer är särskilt utsatta.

Statistiken som inkluderar både kort och långtidsfrånvaro kommer från Previa ”sjuk och frisk” och omfattar 170 000 personer. Totalt ingår 12 300 chefer varav 4400 kvinnor och där mer än 1400 kvinnor arbetar inom offentlig verksamhet som chef.

Arbetsmiljöverkets kartläggning och Previas statistik över chefers ökade psykiska ohälsa gör sammantaget att ett samlat grepp behöver tas gällande chefen som arbetstagare.

I dagsläget hanteras och synliggörs inte chefens arbetsmiljöfrågor i något tydligt beslutsforum där arbetsgivarrepresentant, chef och chefernas fackliga ombud finns representerade.

Behovet är tydligt av ett beslutsforum där chefer hanteras som ”arbetstagare” inom Göteborgs Stad samverkansorganisation.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige att;

1: kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda inrättandet av en förvaltningsöverskridande samverkansgrupp för att säkerställa en god arbetsmiljö för chefen som arbetstagare

Birgitta Lindgren Karlsson (D)